

ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของความสามารถขององค์กร และความรับผิดชอบต่อสังคมที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย

The Structural Relationship Model of Organizational Capability and Corporate Social Responsibility Affecting the Sustainability of the Certified Green Industry in Thailand

ศิริรัตน์ ตรงวัฒนาวุฒิ¹, ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์²

Sirirat Trongwattanawuth¹, Piyawan Siriprasertsin²

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้¹⁻²

Faculty of Business Administration Maejo University¹⁻²

mju5906501005@mju.ac.th¹, piyawans@mju.ac.th²

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของความสามารถขององค์กร และความรับผิดชอบต่อสังคมที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย โดยผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากผู้ประกอบการโรงงานที่ได้ใบรับรองระดับที่ 1 ถึง 5 ใน 9 กลุ่มอุตสาหกรรมสีเขียวที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม พืช ผัก อาหาร เครื่องปรุงหรือเครื่องประกอบอาหาร ชา กาแฟ จำนวน 3,387 โรงงาน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ มีขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 438 โรงงาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ คือค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ผลการวิจัย พบว่า แบบจำลองมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ มีค่าดัชนีทดสอบความตรงของโมเดลความกลมกลืนโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดีทุกค่า และการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความสามารถองค์กร (ORC) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความยั่งยืน (SUS) โดยมีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.932 อีกทั้งยังมีอิทธิพลทางอ้อมในเชิงบวกผ่านความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) โดยมีขนาดอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกเท่ากับ 0.392 และมีขนาดของอิทธิพลรวมเชิงบวกเท่ากับ 0.956 และความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) มีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความยั่งยืน (SUS) โดยมีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.421 และมีขนาดของอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.421 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานการวิจัย

คำสำคัญ: ความสามารถขององค์กร, ความรับผิดชอบต่อสังคม, ความยั่งยืน, อุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย

Abstract

The objective of this research was to study the structural relationship of organizational abilities. and social responsibility affecting the sustainability of the green industry is guaranteed in Thailand. The researcher collected data from 3,387 factory operators who received certificates from level 1 to 5 in 9 green industries related to agricultural products, plants, vegetables, food, seasonings or food preparations, tea and coffee, amounting to 3,387 factories. There were sample sizes of 438 factories. The research instruments were questionnaires and the statistics used were mean, standard deviation. The analysis of the data by using the structural analysis of the relationship

between the variables. The results showed that the model was consistent with the empirical data. All values of the straightness test index of the harmonious model were good. The hypothesis test found that organizational capability had a positive direct influence on sustainability with a direct influence = 0.932. It also had a positive indirect influence through corporate social responsibility with a positive indirect influence = 0.392 and a positive total influence = 0.956, and corporate social responsibility with a positive direct influence on sustainability with a positive direct influence = 0.421 and the total influence = 0.421 with a statistically significant level of 0.01 which was consistent with the research hypothesis.

Keyword: Organizational Capability, Corporate Social Responsibility, Sustainability, Certified Green Industry in Thailand

บทนำ

เศรษฐกิจโลกกำลังก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงเกิดการแข่งขันในมิติใหม่ ๆ ทั้งความร่วมมือระหว่างกลุ่มเศรษฐกิจที่จะสร้างรายได้เปรียบเสียเปรียบในการแข่งขันระหว่างประเทศ อีกทั้งความผันผวนของตลาดเงินและตลาดทุนที่มากขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายของประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก (ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์, 2559) จากการที่ประเทศไทยต้องอาศัยภาคอุตสาหกรรมการผลิตเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่เราจะต้องสร้างแนวทางการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้มีความเจริญเติบโตแบบยั่งยืน ไม่ทำลายสภาพแวดล้อมและคุณค่านิยมของชุมชนและสังคม แต่จากการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ภาคการผลิตมีการเติบโตอย่างรวดเร็วตามมา มีความต้องการใช้เชื้อเพลิงมากขึ้น เพิ่มภาระทางสิ่งแวดล้อมให้กับหลาย ๆ ประเทศ ดังนั้นจำเป็นต้องมีนโยบายรองรับควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิต (ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์, 2559) ภาคอุตสาหกรรมไทยมีบทบาทที่สำคัญอย่างมากต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยนับจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ดูได้จากสัดส่วนมูลค่าผลผลิตอุตสาหกรรมต่อจีดีพีอยู่ที่ประมาณ 40% หรือคิดเป็นมูลค่าประมาณ 3.86 ล้านล้านบาท (Boonchaisuk, 2013) จากการที่ประเทศไทยเข้าร่วม AEC สถานการณ์ด้านพลังงานและปัจจัยภายในอย่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล ความรับผิดชอบต่อสังคม กฎระเบียบที่กีดกันทางการค้า ทำให้ภาคอุตสาหกรรมไทยต้องปรับตัว (วิฑูรย์ สิมะโชติ, 2555)

ปัจจุบันแนวโน้มกระแสสีเขียวทำให้กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเพื่อคุณภาพที่ดีของสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยการริเริ่มโครงการ “อุตสาหกรรมสีเขียว” (Green Industry) จากจุดเริ่มต้นที่ต้องการมุ่งสู่ “การพัฒนาที่ยั่งยืน” (Sustainable Development) ตามที่ได้ให้สัตยาบันรับรองปฏิญญาโจฮันเนสเบิร์ก เมื่อปี 2545 และปฏิญญามะนิลาว่าด้วยอุตสาหกรรมสีเขียว เมื่อปี 2552 โดยการกำหนดนโยบายผลิตภัณฑ์มวลรวมสีเขียว ที่คำนวณจากมูลค่าผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมที่ประเมินได้หักออกจากค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจะได้เป็นค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสีเขียว (กระทรวงอุตสาหกรรม, 2554) การส่งเสริมสถานประกอบการสู่อุตสาหกรรมสีเขียวของกระทรวงอุตสาหกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมสีเขียวให้การประกอบกิจการเป็นมิตรกับสังคม ชุมชน สิ่งแวดล้อมและผลักดันให้ประเทศมุ่งสู่เศรษฐกิจสีเขียว (Green Economy) อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ ผู้ประกอบการต้องมีความพร้อม ความสามารถขององค์กรในการผลักดันให้ภาคอุตสาหกรรมเกิดความยั่งยืน โดยต้องมีส่วนดำเนินการ การบริหารจัดการ การตรวจติดตามผลการรับรองทั้งการพิจารณาออกใบรับรอง อีกทั้งอุตสาหกรรมสีเขียวเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ของประเทศทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2560 – 2564 ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ 20 ปี และแผนจัดการมลพิษ พ.ศ. 2560 – 2564 กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

การวิจัยในปัจจุบันเกี่ยวกับความสามารถขององค์กรส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีรวมถึงการหานวัตกรรม แต่อย่างไรก็ตามความสำเร็จและความอยู่รอดขององค์กรไม่ได้ขึ้นอยู่กับการพัฒนาและประยุกต์ใช้ความสามารถ

ด้านเทคโนโลยีเท่านั้น (Schienstock, 2009) โดยที่ในปัจจุบันการดำเนินธุรกิจขององค์กรต้องมีการปรับตัวให้สามารถเผชิญกับทุกสถานการณ์ของสภาวะแวดล้อมที่มีความผันผวนตลอดเวลา สภาพแวดล้อมที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว องค์กรจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมเพื่อความสำเร็จขององค์กร (Inan, & Bititci, 2015) ในขณะที่สภาพแวดล้อมไม่อาจที่จะคาดเดาได้ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมงานวิจัยพบว่า ความสามารถขององค์กร เป็นการใช้ทรัพยากรขององค์กรเพื่อให้บรรลุผลตามที่ต้องการ (Helfat, & Peteraf, 2003) สอดคล้องกับ (ศิริรัตน์ ทรงวัฒนาวุฒิ และ ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์, 2565) กล่าวว่า ความสามารถขององค์กรด้านสิ่งแวดล้อม เป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ โดยอาศัยสิ่งที่มีอยู่ในองค์กรเพื่อกำหนดกลยุทธ์ในการจัดการ การบริหาร การประสานงาน การควบคุม และกิจกรรมต่าง ๆ ที่สนับสนุนการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม รวมถึงการใช้ทรัพยากรขององค์กรที่มีเพื่อให้บรรลุผลตามที่ต้องการตอบสนองความต้องการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

จากความสำคัญของปัญหาสิ่งแวดล้อมในระดับสากลเป็นผลให้องค์การนำแนวคิดการจัดการเพื่อสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ร่วมกับแนวคิดความสามารถขององค์กร เพื่อเป็นกุญแจสำคัญในการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยที่ความสามารถขององค์กรในการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียว ปัญหาที่เกิดขึ้นคือแต่ละอุตสาหกรรมที่มีความสามารถขององค์กรแตกต่างกันจะทำให้ความยั่งยืนแต่ละด้านแตกต่างกัน ทำให้สนใจศึกษาความสามารถขององค์กรในการดำเนินงานอุตสาหกรรมสีเขียวกับการมีส่วนร่วมกับสังคมจะส่งผลกระทบต่อความยั่งยืนได้อย่างไร จึงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถขององค์กร และความรับผิดชอบต่อสังคมของอุตสาหกรรมสีเขียว เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความยั่งยืนทางด้านสิ่งแวดล้อมให้กับโรงงานอุตสาหกรรม สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ที่ต้องการให้ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทำการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับ การประชุมด้านเศรษฐกิจระดับโลกหรือเวิลด์ อีคอนอมิก ฟอรัม (World Economic Forum; WEF) ปี 2563 กล่าวว่า ปัญหาสภาพแวดล้อมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังนั้นถึงเวลาแล้วที่ทุกภาคส่วนจะต้องร่วมมือกัน เพื่อรักษาและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยนักลงทุนภาคธุรกิจรวมถึงภาครัฐต้องปรับตัวและหันมาคำนึงถึงสภาพแวดล้อมอย่างจริงจัง การดำเนินธุรกิจคำนึงถึงทุกภาคส่วนมากขึ้น ซึ่งครอบคลุมทั้งตัวธุรกิจ ลูกค้า ผู้รับจ้างผลิตในห่วงโซ่อุปทาน ชุมชนที่อยู่ใกล้เคียงกับธุรกิจดังกล่าว รวมถึงผู้ที่อาจได้รับผลกระทบจากสินค้าและบริการของธุรกิจ ในอนาคตภาคธุรกิจและภาครัฐต้องปรับมุมมองให้การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจตระหนักถึงผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น (ธนันธร มหาพรประจักษ์, 2563)

วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลสมการโครงสร้างความสามารถขององค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคมที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานอย่างยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย

การทบทวนวรรณกรรม

1. ความสามารถขององค์กร

ความสามารถขององค์กรเป็นสินทรัพย์ที่ไม่สามารถมองเห็นได้ หรือไม่มีตัวตนและไม่สามารถตีความความเป็นมูลค่าทางตัวเลขได้ ดังนั้น ความสามารถจึงเป็นกระบวนการขององค์กรในการนำข้อมูลและความรู้ที่ควบคุมโดยองค์การรวมถึงความสามารถทางด้านข่าวสาร การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างลูกค้า ผู้จัดหาสิ่งของ (Supplier) และตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลประกอบการที่มีความเสี่ยง (Venture Performance) เช่น ความสามารถในการทำงานเป็นทีม วัฒนธรรมองค์การด้านความเชื่อมั่นระหว่างการจัดการองค์การและพนักงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งทักษะในการทำงานภายในองค์การ เป็นต้น ความสามารถและวิธีการของการผสมผสานระหว่างสินทรัพย์ (Asset) บุคคล (People) และกระบวนการ (Processes) ที่องค์การใช้เพื่อการเปลี่ยนรูปปัจจัย

นำเข้า (Inputs) ให้กลายเป็นผลผลิต (Outputs) โดยใช้ความสามารถด้านทรัพยากรที่มีอยู่แล้วนำมากำหนดกลยุทธ์เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์การ สร้างศักยภาพและความได้เปรียบในการแข่งขัน (Samad, et al., 2016)

2. แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม

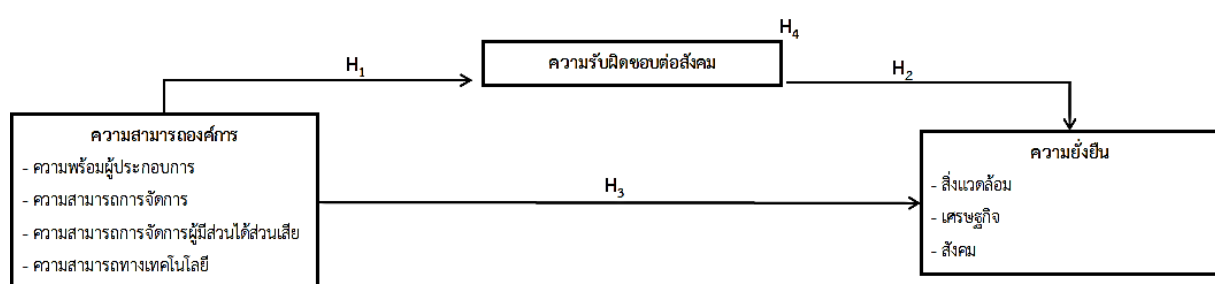
ความรับผิดชอบต่อสังคม คือ พันธกิจของนักบริหารที่จะดำเนินนโยบาย ตัดสินใจ หรือดำเนินการตามแนวนโยบายและการตัดสินใจนั้นให้เป็นไปในทางที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป็นประโยชน์ต่อสังคม สอดคล้องกับ (Carroll, 1979) ที่คือนักวิชาการด้านความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีการอ้างอิงถึงมากที่สุด กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมครอบคลุมมิติต่าง ๆ ในสังคม คือ การที่บริษัทดำเนินธุรกิจซึ่งครอบคลุมด้านเศรษฐกิจ กฎหมาย จริยธรรม และการช่วยเหลือส่วนรวมที่เป็นความคาดหวังของสังคม ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง และโดยต่อมามีนักวิชาการได้ให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไปแต่สิ่งที่เหมือนกัน คือ การทำด้วยความสมัครใจ เห็นประโยชน์ของสังคมมากกว่าองค์การ เน้นที่จริยธรรมของบริษัทในเรื่องการทำดีต่อสังคมคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. แนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

แนวคิด “การพัฒนาที่ยั่งยืน” เกิดจากวิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นทั่วโลก จากปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ ดิน น้ำ ป่าไม้ สัตว์ป่า และแร่ธาตุ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ปัญหาการเกิดมลภาวะหรือมลพิษต่าง ๆ ทั้งทางดิน ทางน้ำ ทางอากาศ รวมถึง มลพิษจากขยะมูลฝอยที่ทำให้เกิดภัยทางธรรมชาติ เช่น การเกิด ภาวะโลกร้อน ภัยแล้ง อุทกภัย และวาทภัย ทำให้ทั่วโลกตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมจึงจัดการประชุมระดับโลกเพื่อร่วมมือกันพิจารณามาตรการแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ประเทศต่าง ๆ กำลังเผชิญอยู่เป็นครั้งแรก ชื่อว่า “การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ (United Nations Conference on Human and Environment)” เมื่อปี ค.ศ. 1972 จัดขึ้น ณ กรุงสต็อกโฮล์ม ราชอาณาจักรสวีเดน เปลี่ยนรูปแบบการพัฒนาที่มุ่งเน้นด้านเศรษฐกิจมาเป็นรูปแบบที่สามารถลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนา จนเป็นที่มาของแนวคิด การพัฒนาอย่างยั่งยืน ในรายงานของคณะกรรมการบริหารันท์แลนด์ (Brundtland Report) ที่เสนอต่อสหประชาชาติในปี ค.ศ. 1987 โดยในรายงานได้กำหนดนิยามของการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการพัฒนาที่สนองตอบความต้องการของคนรุ่นปัจจุบันโดยไม่ลดทอนความสามารถของคนรุ่นต่อมาที่จะตอบสนองความต้องการ

กรอบแนวคิด

จากการทบทวนวรรณกรรมดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นที่มาของกรอบแนวคิดในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ใช้เทคนิคการวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Structural Equation Modeling: SEM) ด้วยการสร้างแบบจำลองสมการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามซึ่งได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวทางของ ลิเคิร์ท (Likert Scale) และได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องเบื้องต้นของข้อคำถามแล้วหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญ

เป็นผู้พิจารณาจำนวน 5 ท่าน ผลพบว่าข้อคำถามที่สร้างขึ้นทุกข้อมีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาสูงกว่า 0.70 ซึ่งถือว่าผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ และทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อดำเนินการตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ตามแนวทางของครอนบาร์ค (Cronbach Alpha) ได้ค่าทั้งฉบับเท่ากับ 0.986

เมื่อได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จึงเก็บรวบรวมข้อมูลกับโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวในประเทศไทย ซึ่งหน่วยวิเคราะห์ของการวิจัยครั้งนี้ เป็นระดับองค์กร ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากผู้ประกอบการโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียว ที่อยู่ในฐานข้อมูลของกองส่งเสริมเทคโนโลยีสิ่งแวดลอมโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกำหนดกลุ่มโรงงานที่ได้รับการรับรองอุตสาหกรรมสีเขียวในกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าเกษตร จำนวน 9 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผลิตผลเกษตรกรรม จำนวน 618 โรงงาน 2) โรงงานเกี่ยวกับ เมล็ดพืช หรือหัวพืช จำนวน 1340 โรงงาน 3) กลุ่มโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับผัก พืช หรือผลไม้ จำนวน 253 โรงงาน 4) โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับอาหารจากแป้ง จำนวน 312 โรงงาน 5) กลุ่มโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับ อาหารสัตว์ จำนวน 251 โรงงาน 6) กลุ่มโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับ น้ำตาล ซึ่งทำจากอ้อย บีช หญ้าหวาน หรือพืชอื่นที่ให้ความหวาน จำนวน 61 โรงงาน 7) กลุ่มโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับเครื่องปรุงหรือเครื่องประกอบอาหาร จำนวน 211 โรงงาน 8) กลุ่มโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับ ชา กาแฟ โกโก้ ช็อกโกแลต หรือขนมหวาน จำนวน 86 โรงงาน และ 9) กลุ่มโรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับน้ำมันจากพืช หรือสัตว์ หรือไขมันจากสัตว์ จำนวน 255 โรงงาน โดยแบ่งเป็นกลุ่มโรงงานได้ใบรับรองระดับที่ 1 จำนวน 2253 โรงงาน กลุ่มโรงงานได้ใบรับรองระดับที่ 2 จำนวน 859 โรงงาน กลุ่มโรงงานได้ใบรับรองระดับที่ 3 จำนวน 249 โรงงาน กลุ่มโรงงานได้ใบรับรองระดับที่ 4 จำนวน 25 โรงงาน และกลุ่มโรงงานได้ใบรับรองระดับที่ 5 จำนวน 1 โรงงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 20 ธันวาคม 2564) ส่งแบบสอบถามจำนวน 1,000 ตัวอย่าง และได้รับตอบกลับจำนวน 438 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 43.80 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์โครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Structural Equation Modeling: SEM)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยความสามารถองค์กร โดยแจกแจงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยความสามารถองค์กร

ความสามารถองค์กร	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ความหมาย
ความพร้อมผู้ประกอบการ	3.94	0.50	ระดับมาก
ความสามารถการจัดการ	3.91	0.60	ระดับมาก
ความสามารถการจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.71	0.58	ระดับมาก
ความสามารถของเทคโนโลยี	3.74	0.68	ระดับมาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยความสามารถองค์กร พบว่า ความพร้อมผู้ประกอบการ มีความคิดเห็นมากที่สุดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 รองลงมา คือ ความสามารถในการจัดการ มีความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ตามด้วยความสามารถของเทคโนโลยี มีความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.74 และความสามารถการจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยความรับผิดชอบต่อสังคม

ความรับผิดชอบต่อสังคม	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ความหมาย
ความรับผิดชอบต่อทางเศรษฐกิจ	3.96	0.72	ระดับมาก
ความรับผิดชอบต่อทางกฎหมาย	3.96	0.58	ระดับมาก
ความรับผิดชอบต่อด้านจริยธรรม	3.95	0.61	ระดับมาก
ความรับผิดชอบต่อด้านการให้เพื่อสังคม	4.00	0.60	ระดับมาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า ความรับผิดชอบต่อด้านการให้เพื่อสังคม มีความคิดเห็นมากที่สุดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 รองลงมา คือ ความรับผิดชอบต่อทางเศรษฐกิจ และความรับผิดชอบต่อทางกฎหมาย มีความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.96 ตามด้วยความรับผิดชอบต่อด้านจริยธรรม มีความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95

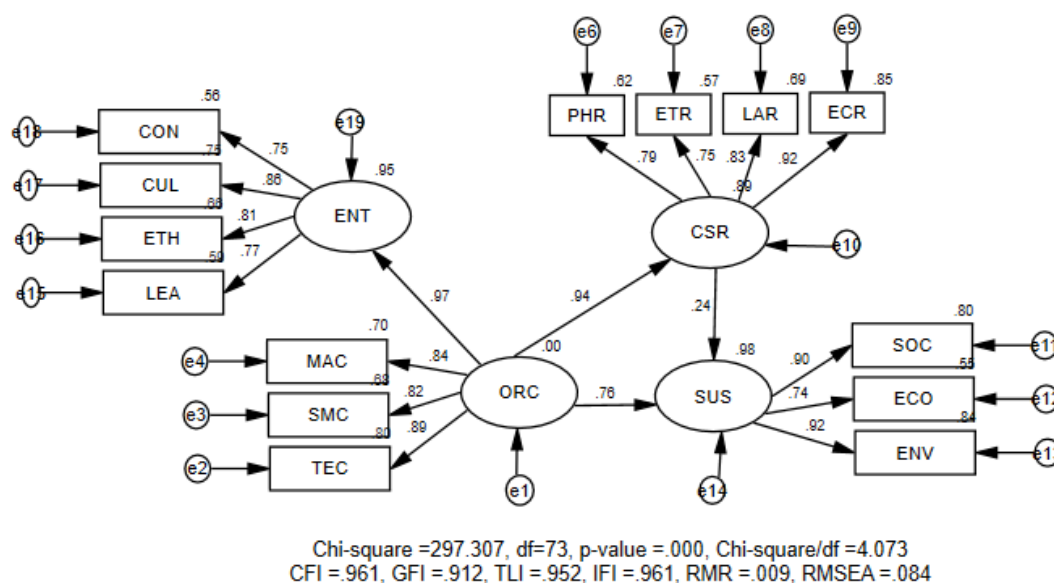
ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยความยั่งยืน

ความยั่งยืน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ความหมาย
ด้านสิ่งแวดล้อม	3.89	0.59	ระดับมาก
ด้านเศรษฐกิจ	4.21	0.46	ระดับมาก
ด้านสังคม	4.01	0.61	ระดับมาก

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยความยั่งยืน พบว่า ด้านเศรษฐกิจ มีความคิดเห็นมากที่สุดอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 รองลงมา คือ ด้านสังคม มีความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ตามด้วยด้านสิ่งแวดล้อม มีความคิดเห็นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย ภายใต้ความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะตัวแปรส่งผ่าน

การวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างของความสามารถขององค์กรที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย ภายใต้ความรับผิดชอบต่อสังคมในฐานะตัวแปรส่งผ่าน เพื่อตรวจสอบว่าข้อมูลเชิงประจักษ์มีความสอดคล้องกับโมเดลหรือไม่ อีกทั้งเป็นการตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของโมเดล โดยที่การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลเพื่อยืนยันทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ว่ามีความสอดคล้องกัน งานวิจัยได้ใช้หลักการทดสอบ Maximum Likelihood เพื่อเป็นการทดสอบว่าโมเดลสมมติฐาน (Hypothesis Model) ของการวิจัยมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูล ($n=438$) โดยจะพิจารณาความกลมกลืนของการวัดภาพรวม ทั้งหมดของสมการโครงสร้าง จากค่าสถิติวัดระดับความสอดคล้อง (Goodness of Fit Measures) ซึ่งเป็นค่าสถิติที่ตรวจสอบความตรงในภาพรวมทั้งหมดของโมเดล ประกอบด้วย ค่า χ^2/df , RMSEA, RMR, CFI และ GFI โดยให้ค่าดัชนีทั้งหมดสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด เมื่อนำข้อมูลเชิงประจักษ์มาวิเคราะห์โดยใช้โมเดลสมการโครงสร้างตามโมเดล ตามสมมติฐานที่ได้กำหนดไว้ ปรากฏผลดังรายละเอียดในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แบบจำลองบทบาทการเป็นตัวแปรส่งผ่านของความรับผิดชอบต่อสังคมในแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ
ความสามารถขององค์กรต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย (ก่อนปรับแบบจำลอง)

ที่มา: (ศิริรัตน์ ตรีวัฒนาวุฒิ และปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์, 2565)

จากการวิเคราะห์โมเดลสมการโครงสร้างกับโมเดลสมมติฐานแล้วค่าดัชนีบ่งชี้ความ สอดคล้องของโมเดลยังไม่ สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากนัก จึงจำเป็นต้องดำเนินการปรับ โมเดลใหม่ (Re-specified Model) เพื่อให้ค่าสถิติ เป็นที่ยอมรับ โดยพิจารณาจากคำแนะนำของ Model Modification Indices ผลการวิเคราะห์ Modification Indices (MI) ได้เสนอแนะให้มีการเชื่อมค่าความ คลาดเคลื่อนหลายตัวแปร ทั้งนี้งานวิจัยคำนึงถึงความเหมาะสมในเชิงทฤษฎี ประกอบการเชื่อมค่า e ของตัวแปร

ผลการวิเคราะห์โมเดลหลังจากการปรับใหม่ด้วยการการเชื่อมค่าความคลาดเคลื่อนของตัวชี้วัดตาม คำแนะนำของค่า Modification indices (MI) พบว่า โมเดลที่ปรับใหม่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบโมเดลเป็นที่ยอมรับ การเปรียบเทียบผลการปรับโมเดล ก่อนและหลังมี รายละเอียดดัง ตารางต่อไปนี้

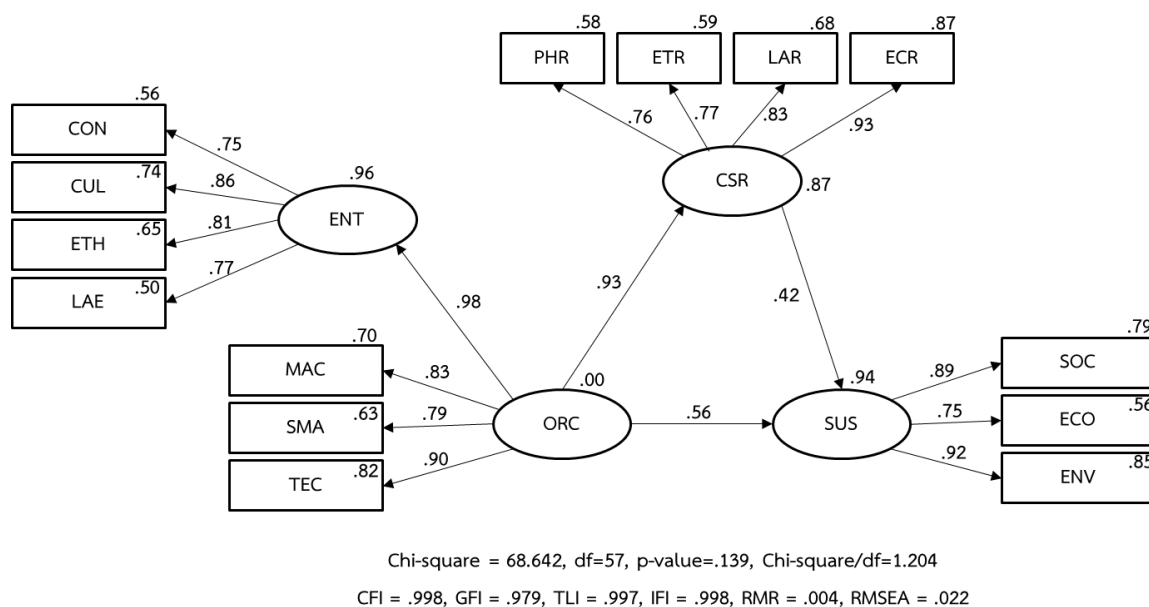
ตารางที่ 4 เปรียบเทียบผลการปรับโมเดล

สถิติที่ใช้ในการ ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่พิจารณา	โมเดลสมมติฐาน		หลังปรับโมเดล	
		ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
Chi-Square (χ^2)	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ > 0.05	297.307	-	68.642	-
df	-	73	-	57	-
p-value	p > 0.05	0.000	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.139	ผ่านเกณฑ์
χ^2 /df	χ^2 /df < 3	4.073	ไม่ผ่านเกณฑ์	1.204	ผ่านเกณฑ์
CFI	> 0.90	0.961	ผ่านเกณฑ์	0.998	ผ่านเกณฑ์
GFI	> 0.90	0.912	ผ่านเกณฑ์	0.979	ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

สถิติที่ใช้ในการ ตรวจสอบ	เกณฑ์ที่พิจารณา	โมเดลสมมติฐาน		หลังปรับโมเดล	
		ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
TLI	> 0.90	0.952	ผ่านเกณฑ์	0.997	ผ่านเกณฑ์
IFI	> 0.90	0.961	ผ่านเกณฑ์	0.998	ผ่านเกณฑ์
RMSEA	< 0.08	0.084	ไม่ผ่านเกณฑ์	0.022	ผ่านเกณฑ์
RMR	< 0.05	0.009	ผ่านเกณฑ์	0.004	ผ่านเกณฑ์

จากผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องกลไกของโมเดลหลังจากการปรับแก้โมเดลปัจจัยเชิงเหตุที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องทั้งหมดผ่านเกณฑ์การพิจารณา สรุปได้ว่าโมเดลแบบจำลองสมการโครงสร้างนี้มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในบริบทที่ศึกษา โมเดลหลังการปรับแก้ ดังปรากฏในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แบบจำลองบทบาทการเป็นตัวแปรส่งผ่านของความรับผิดชอบต่อสังคมในแบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ความสามารถขององค์กรต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย (หลังปรับแบบจำลอง)

ที่มา: (ศิริรัตน์ ตรงวัฒนวุฒิ และปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์, 2565)

3. ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของแต่ละตัวแปร

ผลการวิเคราะห์อิทธิพลของแต่ละตัวแปรปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงลักษณะอิทธิพลของตัวแปรที่ศึกษาจึงขอเสนอผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของปัจจัยเชิงเหตุ ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการประมาณค่าอิทธิพลทางตรง ทางอ้อมของปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียว

ตัวแปรผล	อิทธิพล	ตัวแปรสาเหตุ	
		ความสามารถองค์การ (ORC)	ความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR)
ความยั่งยืน (SUS)	ทางตรง (DE)	0.564	0.421
	ทางอ้อม (IE)	0.392	-
	รวม (TE)	0.956	0.421
ความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR)	ทางตรง (DE)	0.932	
	ทางอ้อม (IE)	-	
	รวม (TE)	0.932	

หมายเหตุ: อิทธิพลทางอ้อมต้องมีค่ามากกว่า 0.08 จึงจะมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานของปัจจัยเชิงสาเหตุในโมเดลตัวแปรสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย พบว่า ตัวแปรสาเหตุหรือปัจจัยเชิงเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวสามารถอธิบายได้ดังนี้

ความสามารถองค์การมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความยั่งยืนโดยมีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.932 อีกทั้งยังมีอิทธิพลทางอ้อมในเชิงบวกผ่านความรับผิดชอบต่อสังคมโดยมีขนาดอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกเท่ากับ 0.392 และมีขนาดของอิทธิพลรวมเชิงบวกเท่ากับ 0.956 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ความรับผิดชอบต่อสังคมมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความยั่งยืนโดยมีขนาดอิทธิพลทางตรงเท่ากับ 0.421 และมีขนาดของอิทธิพลรวมเท่ากับ 0.421 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 6 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบ
สมมติฐานที่ 1: ความสามารถขององค์การมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความยั่งยืน	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2: ความสามารถขององค์การมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3: ความรับผิดชอบต่อสังคมมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความยั่งยืน	ยอมรับสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 4: ความสามารถขององค์การมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความยั่งยืนโดยส่งอิทธิพลผ่านความรับผิดชอบต่อสังคม	ยอมรับสมมติฐาน

จากตารางที่ 6 สรุปได้ว่า ความสามารถองค์การมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความยั่งยืนและมีอิทธิพลทางอ้อมเชิงบวกผ่านความรับผิดชอบต่อสังคม

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถขององค์การกับความยั่งยืน พบว่า ความสามารถขององค์การมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อความยั่งยืน สามารถอธิบายได้ว่า การกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นกระบวนการจัดการเพื่อสิ่งแวดล้อม การสื่อสารนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม สร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม มีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อม ตอบสนองต่อผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย เป็นความสามารถขององค์การสีเขียวที่ทำให้สิ่งแวดล้อมได้รับการปรับปรุงและฟื้นฟู โดยที่ความสามารถขององค์การที่แตกต่างกันจะมีผลต่อการพัฒนาความยั่งยืนขององค์การ (Grewatsch & Kleindienst, 2018) สอดคล้องกับ (Annunziata, et al., 2018) กล่าวว่า การดำเนินงานตามความสามารถขององค์การที่เกี่ยวข้องกับการทำงานร่วมกัน

ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI.) อยู่ในกลุ่ม 1 | วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี

กับคู่ค้า - ซัพพลายเออร์ การนำเทคโนโลยีขั้นสูง และนวัตกรรมผลิตภัณฑ์มาใช้ซึ่งจะส่งผลต่อความยั่งยืนตามเป้าหมายทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคม

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถขององค์กรกับความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า ความสามารถขององค์กรมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถอธิบายได้ว่า การใช้ทรัพยากรและความเชี่ยวชาญที่องค์กรมีอยู่ ตลอดจนศักยภาพพนักงานทำให้สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมทางธุรกิจมาเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาทางสังคม สอดคล้องกับการศึกษาของนักวิชาการในอดีตที่ว่า ความพร้อมของทรัพยากรองค์กรมีอิทธิพลต่อความรับผิดชอบต่อสังคม (Santos, 2011) ซึ่งการให้ความสำคัญกับความสามารถการดำเนินงานอุตสาหกรรมสีเขียวมีความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อสังคมในองค์กรและชุมชน

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมกับความยั่งยืน พบว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความยั่งยืน สามารถอธิบายได้ว่า จากปัญหาสภาพแวดล้อมที่ถูกทำลายเป็นหนึ่งในภัยที่เกิดจากการคุกคามของมนุษย์ในระยะยาว ทำให้อุตสาหกรรมต้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมที่ถูกทำลาย เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับ (shi, et.al., 2021) กล่าวว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นปัญหาที่อุตสาหกรรมปฏิเสธไม่ได้ว่าการดำเนินงานไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ หาวิธีการรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับ (วรวิฑู ไชยศรี และบุญสม เกษะประดิษฐ์, 2560) กล่าวว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมทำให้องค์กรและชุมชน มีความยั่งยืนทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยที่ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเป็นการบูรณาการทางสังคมและสิ่งแวดล้อมเข้ามาไว้ในกลยุทธ์และการปฏิบัติทางธุรกิจด้วยความสมัครใจเพื่อที่จะช่วยปรับปรุงความเป็นอยู่ที่ดีของมนุษย์

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถขององค์กรกับความยั่งยืนผ่านความรับผิดชอบต่อสังคม พบว่า ความสามารถขององค์กรมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความยั่งยืนโดยส่งอิทธิพลผ่านความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถอธิบายได้ว่า การกำหนดนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นกระบวนการจัดการเพื่อสิ่งแวดล้อม การสื่อสารนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม สร้างวัฒนธรรมองค์กรด้านสิ่งแวดล้อม มีจริยธรรมด้านสิ่งแวดล้อม ตอบสนองต่อผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้เสีย เป็นองค์ประกอบในการดำเนินงานอุตสาหกรรมสีเขียวที่ทำให้สิ่งแวดล้อมได้รับการปรับปรุงและฟื้นฟู สอดคล้องกับ (Erturgut, 2012) ว่า การดำเนินงานสีเขียวจะส่งผลให้เกิดการประหยัดพลังงานและช่วยให้กิจการสามารถลดต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตลอดจนเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมควรให้ความสำคัญกับความสามารถขององค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคมเพราะจะส่งผลต่อการเพิ่มระดับอุตสาหกรรมสีเขียวและความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคมของอุตสาหกรรม
2. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยภายนอกองค์กรที่มีอิทธิพลต่อความยั่งยืน เช่นปัจจัยด้านนโยบายของรัฐบาล ปัจจัยด้านความรุนแรงทางการแข่งขัน เป็นต้น
3. ควรนำโมเดลที่ได้พัฒนาขึ้นจากการวิจัยนี้ไปทดสอบกับองค์กรในธุรกิจอื่น ๆ เพื่อยืนยันและเปรียบเทียบข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2554). *อุตสาหกรรมสีเขียว*. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2564, จาก <http://www.industry.go.th/chainat/index.php/download/2016-06-03-00-10-23/214-2016-07-06-03-36-25/file>
- ธนันธร มหาพรประจักษ์. (2563). *ฟอรัมเศรษฐกิจโลกกับการพัฒนาอย่างยั่งยืน*. สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2563, จาก https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_17Feb2020.aspx
- วรุณี ไชยสร , และ บุญสม เกษะประดิษฐ์. (2560). ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจกับการพัฒนาที่ยั่งยืน: กรณีศึกษา ความรับผิดชอบต่อสังคม 6 บริษัท. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 9(3), 140-152.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2555). อุตสาหกรรมสีเขียวของไทย. *วารสาร TPA News*, 16(187), 26.
- ศิริรัตน์ ตรงวัฒนาวุฒิ และ ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์. (2565ก). ความสามารถขององค์กรด้านสิ่งแวดล้อม : แนวคิด นิยาม ความสำคัญ และแนวทางการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 10(2), 871-885.
- ศิริรัตน์ ตรงวัฒนาวุฒิ และ ปิยวรรณ สิริประเสริฐศิลป์. (2565ข). ความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของความสามารถขององค์กร และความรับผิดชอบต่อสังคมที่ส่งผลต่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมสีเขียวที่ได้รับการรับรองในประเทศไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 16(3).
- ศูนย์วิจัยเศรษฐกิจและธุรกิจ ธนาคารไทยพาณิชย์. (2559). *จับทิศทางอุตสาหกรรมไทย ปี 2559*. ธนาคารไทยพาณิชย์.
- Annunziata, E., Pucci, T., Frey, M., & Zanni, L. (2018). The role of organizational capabilities in attaining corporate sustainability practices and economic performance: Evidence from Italian wine industry. *Journal of cleaner production*, 171, 1300-1311.
- Boonchaisuk, P. (2013). *Creative industries Driving the Thai economy stronger*. Retrieved December 1, 2020, from <http://library.dip.go.th/multim6/edoc/2556/22145.pdf>
- Carroll, A. B. (1979). A three-dimensional conceptual model of corporate performance. *Academy of management review*, 4(4), 497-505.
- Economic Intelligence Center. (2016). *Catch the Thai industrial direction in 2016*. Bangkok: The Siam Commercial Bank Public Company Limited. (in thai)
- Ertugut, R. (2012). The future of supply chain and logistics management in the strategic organizations: contractor companies and new generation suppliers. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 46(1), 4221-4225.
- Grewatsch, S. ; & Kleindienst, I. (2018). How organizational cognitive frames affect organizational capabilities: The context of corporate sustainability. *Long Range Planning*, 51(4), 607-624.
- Helfat, C. E. & Peteraf, M. A. (2003). The dynamic resource based view: Capability lifecycles. *Strategic management journal*, 24(10), 997-1010.
- Inan, G. G., & Bititci, U. S. (2015). Understanding Organizational Capabilities and Dynamic Capabilities in the Context of Micro Enterprises: A Research Agenda. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 210, 310-319.

- Samad, S., Aziz, N. N. A., Jaidi, J., & Masoud, Y. A. (2016). Influence of organizational capability on competitive advantage in small and medium enterprises (SMEs). *International Business Management*, 10(18), 4163-4171.
- Santos, M. (2011). CSR in SMEs: strategies, practices, motivations and obstacles. *Social Responsibility Journal*, 7(3), 490-508.
- Schienstock, G. (2009). Organizational Capabilities: Some reflections on the concept. *IAREG-Intangible Assets and Regional Economic Growth*, 1(2), pp. 39-53.
- Shi, J., Huang, W., Han, H., & Xu, C. (2021). Pollution control of wastewater from the coal chemical industry in China: Environmental management policy and technical standards. *Renewable and Sustainable Energy Reviews*, 143, 110883.

Translated Thai References

- Chaisorn, W. & Kesapradist, B. (2017). Corporate Social Responsibility and Sustainable Development :case study of 6 company. *Panyapiwat Journal*, 9(3), 140-152.
- Mahapornprachak, T. (2020). *World Economic Forum on Sustainable Development*. Retrieved December 13, 2020, [https:// www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_17Feb2020.aspx](https://www.bot.or.th/Thai/ResearchAndPublications/articles/Pages/Article_17Feb2020.aspx) (in thai)
- Ministry of Industry. (2011). *Green Industry*. Retrieved December 1, 2020, from <http://www.industry.go.th/chainat/index.php/download/2016-06-03-00-10-23/214-2016-07-06-03-36-25/file> (in thai)
- Simachokedee, W. (2012). Thai green industry. *TPA News*, 16(187), 26. (in thai)
- Trongwattanawuth, S. & Siriprasertsin, P. (2022a). Organizational Capabilities on Environmental: Concepts, Definition and Guideline for Operational of Environment Sustainability of Certified Green Industry in Thailand. *The Journal of MCU Peace Studies*, 10(2), 871-885. (in thai)
- Trongwattanawuth, S. & Siriprasertsin, P. (2022b). The Structural Relationship Model of Organizational Capability and Corporate Social Responsibility Affecting the Sustainability of the Certified Green Industry in Thailand. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 16(3). (in thai)